

KERESZTÉNY MAGVETŐ.

XIII-ik évf.

Május, Junius. 1878.

3-ik füzet.

HÁLA ÜNNEPÉLY

A JÓLTEVŐK EMLÉKÉRE

az unitáriusok kolozsvári főiskolájában május 30-án, 1878.

I.

MEGNYITÓ BESZÉD.

Mondotta

KOVÁCS JÁNOS,
igazgató-tanár.

Mélyen tisztelt gyülekezet!

Ha az emberiségnek legtekintélyesebb élet-bölcse és oktatója, a történelem világánál a különböző népek és nemzetek társadalmi viszonyait és szokásait megvizsgáljuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy a legrégebb időkől kezdve a jelenkorig: a szellem-nagyságot, az érdemet, a nemes önfeláldozást, közhasznu életet és az önzetlen jótekonyságot, előbb vagy utóbb, az elismerés, hála és tisztelet kíséri.

Róma és Athén nyilvános térei tele voltak a nagy emberek, hazafiak, tudósok, művészek szobraival. Sőt azon jeleseiket, a kik a népnek anyagi, szellemi és erkölcsi felvirágzására hathatósan befolytak, s életöket az emberiségnek, főleg pedig nemzetüknek szentelték: úgy tekintették, mint az emberi tökély magasztos példányképeit, s félistenek gyanánt tisztelték. Theseusnak, ki intézményei által az athénebeliek polgári és vallási életének egészen új fordulatot adott, a hálaérzelem: templomot emeltet. A római nemzet hálás elismerésből Brutust honbarátnak; Cicerót a haza atyjának; Titust, emberbaráti szép jellemiért: az emberi nem szerelmének és gyönyörűségének nevezte. A svájczai nép az eszményített s csak mondákban létezett Tell Vilmos emlékének most is évenként kegyeletes ünnepélyt szentel. Franklin Benjámint, a nagy emberbarátot, ki vagyonának nagyobb részét közintézeteknek hagyta, nemcsak saját hazája gyászolta három hó-

napig, hanem a magasztos eszmékért lelkesülő francia nemzet is három napig tartó gyászszal fejezte ki háláját, mint olyan szellem-nagyság iránt, ki az „égből kiragadá a villámot s a zsarnok kezéből a hatalom pálcáját.“ Hogy Deák Ferencz, nagy hazánkfia ravatalát minő osztatlan részvét környezte, s mily kegyeletes érzések között nyilvánult az országszerte rendezett hálaünnepélyeken halhatatlan emléke iránt a tisztelet, az mindnyájunknak még élénk emlékezetében van. A felhozott példák azt mutatják, hogy az érdem iránt nyilvánuló hálás érzelem az emberi szivben, lélekben gyökeredzik. Mi is mélyen tisztelt gyülekezet, mint egy szép és dicső multtal bíró vallásfelekezetnek hálás fiai és leányai, lelkünk őszinte sugallatát s szivünk szent érzelmeit követve, azért gyültünk össze, hogy vallásközönségünk nemes keblü jóttevőinek emlékére hálaünnepélyt szenteljünk, melyet midőn hivatalomnál fogva ezennel megnyitok, hogy a hála és elismerés érzelmeit az ifjuság részéről tolmácsolja, felszólítom Vaska Béla papnövendéket.

II.

EMLÉKBESZÉD.

Mondotta VASKA BÉLA, II. éves papnövendék.

Jelige: Ki kedveseinek emlékében él,
Nem halt meg az, csupán elutazott,
Halott csak az, kit elfelejtének.

Mint a ki az Isten házába megy, a küszöb előtt fővegét leveszi, s lelkét buzgóság szállja meg; és mint a kertész, ki virágos táblái közé lép, s nem tudja miként és hol kezdjen kedves munkájához: úgy vagyok én, rólatok akarván szólani egyházunk jóttevői! Ti egyházunk testének jobb részét képeztétek, gyümölcsöző virágos fái valátok egyházunknak, s létünk kérdése rajtatok fordult meg. Elmélkedéseim során ti lebegtek lelkem előtt, gondolataim titeket keresnek e pillanatban. Ti megmutattátok, hogy az életet valódi rendeltetése szerint használva, annak tartama alatt hogy tehetjük tündöklővé a belénk fuvallott isteni szellemet, oly tündöklővé, hogy a mikor porhüvelyével való megfejthetlenül titkos kapcsa szétszakad, ez égi részt az örökkévalóság vegye át, s az áldólag égett életvilág fényesen ragyogjon be a halhatatlanság dicsfényé-